

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „ЛОГІКА” для студентів Львівського національного університету імені Івана Франка (для нефілософських спеціальностей)

Вивчення науки логіки виступає не лише необхідною умовою формування високого рівня логічної культури мислення особи, здатної свідомо контролювати хід своїх думок, але й сприяє розвитку природних можливостей розумової діяльності студента, підвищує його творчий науково-дослідницький потенціал.

Методика викладання дисципліни “Логіка” у Львівському національному університеті імені Івана Франка передбачає використання як прийомів традиційної аристотелівської логіки, так і врахування досягнень різних напрямків сучасної формальної логіки.

Навчальна програма з дисципліни „Логіка” складена для фахової підготовки бакалаврів нефілософських спеціальностей гуманітарних факультетів ЛНУ імені Івана Франка на базі освітньо-професійної програм, типової навчальної програми та нормативних документів з впровадження КМСОНП у ЛНУ ім. Івана Франка.

МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни “Логіка” – формування і вдосконалення логічної культури мислення студентів-бакалаврів, розвиток у них навичок до абстрактного та критичного мислення. Знання форм і процедур розумової діяльності, загальних закономірностей процесів раціонального пізнання дозволяє кожній людині ефективно використовувати основний “інструментарій” абстрактного мислення в теоретико-пізнавальній діяльності, а усвідомлення механізмів формування наукових знань та їх критичного аналізу сприяє підвищенню ефективності засвоєння результатів фахових наукових досліджень.

ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Завдання викладання дисципліни “Логіка” полягає у тому, щоб:

- 1) ознайомити студентів-бакалаврів із теоретичними основами логіки як філософської науки про процедуру правильного, аналітичного, критичного мислення; способами його організації та законами, дотримання котрих забезпечує формальну правильність здійснення інтелектуальних операцій і є умовою їх практичної ефективності;
- 2) на понятійному рівні розкрити студентам тенденції історичного розвитку сучасної логіки як галузі філософського і методологічного знання;
- 3) навчити студентів-бакалаврів практичним навичкам формування логічної культури мислення; критичного аналізу нефілософських наукових текстів; побудови логічно нормованих повідомлень (як під час усних відповідей, так і при написанні наукових робіт); освоєння прийомів формування логічної аргументації при проведенні різних типів дискурсу з фахової тематики.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

У результаті вивчення „Логіки” студент-бакалавр *повинен знати*:

- а) на *понятійному* рівні – об’єкт та предмет вивчення логіки як науки; логічні основи аналізу мови як засобу виразу думок; основні форми абстрактного мислення та логічні закони, які виражають суттєві зв’язки між думками в процесі міркувань; способи

визначення істинності висловлювань та особливості логічних методів, що використовуються в теоретико-пізнавальній діяльності;

б) на *фундаментальному* рівні – структуру та різновиди основних форм мислення; типи об'єктивно існуючих зв'язків та відношень між структурними елементами думки; вимоги формально-логічних законів, дотримання яких визначає логічну правильність розсудів;

в) на *практично-теоретичному* рівні – правила виконання логічних операцій над поняттями, висловлюваннями та умовиводами (зокрема, правила дефініцій та класифікацій понять, правила побудови істинних висновків у дедуктивних та індуктивних умовиводах тощо); логічні способи доведень та спростувань, прийоми ведення дискусій та полемік.

На основі вивчення курсу студент-бакалавр **повинен вміти:**

а) на *репродуктивному* рівні – оперувати логічною термінологією з метою визначення сфери функціонування раціонального (логічного) мислення; застосовувати при побудові та аналізі текстів фахового змісту правила та закони логіки, правильно формулювати запитання при обговоренні та вирішенні наукових проблем; встановлювати відношення між висловлюваннями за істинністю, абстрагуючись від їх конкретного змісту; встановлювати типи логічних помилок, в тому числі і софістичних, у повідомленнях будь-якого характеру з метою вибору засобів для їх усунення;

б) на *евристичному* рівні – виявляти найтипівіші випадки порушення законів логіки, що зустрічаються в літературних творах та у наукових текстах фахового змісту; наводити власні приклади, що ілюструють знання студента про специфіку логічної організації форм абстрактного мислення, принципи здійснення ряду логічних операцій над ними; робити нові, логічно обґрунтовані за змістом та коректні за формою висновки із відомих міркувань; вибирати найоптимальніший з точки зору логіки спосіб доведення чи спростування запропонованих тематичних тез, робити підбір необхідних та достатніх аргументів при доказі цих тез.

МІСЦЕ У СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ СХЕМІ УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ

Враховуючи те, що логіка являє собою частину філософського знання, до лекційного навчального матеріалу активно залучаються знання з філософії, історії філософії, гносеології, методології науки, психології, а також з тих дисциплін, що вивчають особливості мовної комунікації (лінгвістики, теорії соціальних комунікацій та ін.). Водночас, в якості методичної бази використовуються знання з профільюючих дисциплін, що визначають фахове спрямування студентів конкретних нефілософських спеціальностей. Особливо це стосується відбору змісту практичних вправ і завдань, що пропонуються студентам для самостійної роботи при підготовці до семінарських занять.

ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ЛОГІКА».

Навчальна програма з «Логіки» охоплює 8 тем, а саме: «Визначення логіки як науки», «Поняття як форма мислення», «Висловлювання як форма мислення», «Умовивід як форма мислення», «Закони логіки як закони побудови правильних міркувань», «Логічна теорія аргументації», «Логічні основи ведення суперечок», «Логіка наукового пошуку».